

Soft Control: SUTRA/TOMORROW Simpozij umetnikov

Dom omladine Beograd, Dvorana Americana
Torek in sreda, 26. in 27. november, 17:00 – 22:00
SUTRA / TOMORROW PROGRAM

"S podpora programa Kultura Evropske Unije."

"Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije."

SUTRA / TOMORROW PROGRAM

V okviru evropskega projekta Soft Control beograjski Dom omladine organizira ponoven zagon festivala SUTRA (TOMORROW) festival. Umetniški simpozij SUTRA bo skušal v dveh dneh skozi intervjuje, predstavitve in interaktivne delavnice predstaviti umetnike, koncepte in projekte, ki raziskujejo odnos med znanostjo, umetnostjo in tehnologijo. Hkrati predstavlja festival SUTRA iniciativo in podporo Domu omladine pri ponovnem zagonu tega umetniško-znanstvenega festivala v Beogradu.

1. DAN: torek, 26. november

17:00 - 18:00 – **»New Tomorrow«** (Novi jutri), Ivan Stanić, kurator projekta ter Dušana Nikolić Radosević, programska urednica Doma omladine

18:00 - 19:00 - Dobrivoje Milijanović: **Phonosynthesis - interactive sound sculptures (Fonosinteza – interaktivne zvočne skulpture)**

19:00 - 20:00 - Monika Pocrnjić : **»How to make workshopology happen« (Kako izpeljati delavničarstvo)**

20:00 - 21:00 - Nataša Teofilović : **»Spirits« art@CERN**

21:00 - 22:00 - Kišobran: **»Footswitch«**, a/v instalacija

2. DAN: sreda, 27. november

16:00 – Delavnice za otroke: **»My First DiscoKosmačBot« (Moj prvi DiskoKosmačBot), Monika Pocrnjić**

17:00 - 18:00 Dejan Pestotnik, MMC Kibla **»Soft Control - art, science and the technological unconscious« (Soft Control: Umetnost, znanost in tehnološko nezavedno)**

18:00 - 19:00 - Chris Bruckmayr (Ars Electronica, Futurelab) – **»Spaxels – Space Pixels« (Spaksli – Prostorski piksli)**

19:00 - 20:00 - Stevan Kojić: **»The Lost Treasure« (Izubljeni zaklad)**

20:00 - 21:00 - Ana Rajčević: **»Fashion, Sculpture and Beyond« (Moda, kiparstvo in onstran)**

22:00 - **raum.null**, live

Opomba : vse predstavitve bodo potekale v srbskem in angleškem jeziku, brez prevodov

Festival SUTRA/TOMORROW – festival, ki izginja; festival v nastajanju

In kot pravi Beckett – danes ne more priti, bo pa zagotovo prišel JUTRI – in od takrat ga nismo videli. SUTRA (JUTRI) – pilotski festival, festival v nastajanju, festival v izginjanju, festival, ki ga zelo pogrešamo. Milijonsko mesto, univerzitetno, znanstveno in umetniško središče kot je Beograd, zagotovo potrebuje svoj JUTRI.

SUTRA/TOMORROW

Festival SUTRA/TOMORROW je nastal kot pilotski projekt leta 2009 pod okriljem tretjega Festivala znanosti. V okviru tega programa so bili v New Yorku v sodelovanju s festivalom znanstvenega filma (Science Film Festival) predstavljeni znanstveni in umetniški filmi ter programska oprema Visikord programerja Davorja Magdića, ki živi in dela v Kaliforniji. Temu je sledila prva uradna izdaja festivala leta 2010, v okviru četrtega Festivala znanosti, ki jo je obiskalo preko 5200 obiskovalcev, na njej pa je bilo predstavljenih 13 umetnikov in raziskovalcev. Druga izdaja festivala SUTRA/TOMORROW se je zgodila naslednje leto (na petem Festivalu znanosti) v galeriji Nacionalne banke Srbije. Občinstvu se je predstavilo 9 umetnikov s svojimi umetniškimi deli.

Tako je potekala zgodba festivala SUTRA, ki je bil najprej ustanovljen, nato izginil in se spet pojavil. Pogrešali smo ga, saj raziskuje povezavo med tehnologijo in umetnostjo, motivira skupnost za razvijanje znanosti in umetnosti, predstavlja znanstvene in tehnološke dosežke skozi umetnost, prikazuje primere njunega mešanja, hibridov in širitev otrokom, mladim in strokovnjakom ter poudarja nepogrešljivost znanosti in umetnosti v vsakdanjem življenju in sporoča, da bodo znanstveni ali umetniški eksperimenti današnjega dne jutri postali nekaj povsem vsakdanjega. Festival SUTRA je naša najbližja in hkrati najbolj oddaljena prihodnost. Danes se ne more zgoditi, zagotovo pa se lahko JUTRI.

Dušana Nikolić – Radošević, programska urednica

Festival SUTRA/TOMORROW (mešanica umetnosti, tehnologije, raznolikosti in pristnosti)

V preteklih letih smo bili priča naraščajočemu širjenju digitalne umetnosti in medijske kulture. V vsakdanjem življenju prevladujejo elektronska okolja; umetnost, tehnologija in znanost, ki jih pridobivamo skozi njihovo interakcijo pa odpirajo povsem nov svet, ki nam do danes ni bil dosegljiv. Vizije sedanjosti in prihodnosti se tako multiplicirajo in mrežijo.

Festival SUTRA predstavlja ta nov svet v enem prostoru, raziskujoč preplet tehnologije, umetnosti, znanosti in družbe s poudarkom na njihovem simbiotskem razmerju ter kompleksnosti odnosov in sprememb, ki so venomer prisotne. Ideja festivala je prvič združiti nove vizionarje današnjega in jutrišnjega dne in njihovo delo predstaviti v popolnoma novi luči, na način, ki ga umetniška in znanstvena scena Srbije še ne poznata. Navkljub nenehnemu napredu, ki ga prinaša razvoj tehnologije, mora biti naše žarišče zmeraj usmerjeno k vprašanju bistvenega pomena za družbo.

Ivan Stanić, kurator in avtor projekta, umetnostni zgodovinar

UMETNIKI IN GOVORCI

Ana Rajčević

Večkrat nagrajena vizualna umetnica, delujoča v Londonu, na presečišču kiparstva in modnega oblikovanja. Strokovnjakinja za sintetične polimere, kovine in usnje. Po mednarodni magistrski štipendiji univerze University of the Arts iz Londona leta 2010 za prestižni študij Fashion Artefact na London College of Fashion, je Ana postala dobitnica nagrade za najboljši dizajn LCF Best Design Award 2012 ter nagrade za svojo kolekcijo ročno izdelanih naglavnih modnih dodatkov (ANIMAL: The Other Side of Evolution) leta 2012 v Italiji (Accessories Collection of the Year, ITS). Leta 2013 je osvojila še nagrado fundacije SEED Fund Award za uspešne ustvarjalce. Razstavljalna je v Londonu, Parizu, New Yorku, Rimu, Trstu, Rotterdamu, Berlinu in Istanbulu.

Njena dela so se pojavila v nekaterih najuglednejših tiskanih publikacijah, kot so: The Independent, British Vogue, Vogue NL, Vogue IT, Dazed and Confused, i-D Magazine, NYLON Magazine, Interview Magazine, Marie Claire France, Interview Magazine, Another Magazine, Stylus, Tank Magazine, Zoom on Fashion Trends – polletna modna raziskovalna knjižna izdaja (naslovnica) ter uglednih spletnih revijah in blogih, kot so Dezeen, WGSN, Not Just a Label ter Trendand. Leta 2012 jo je revija Independent uvrstila na seznam 12 najobetavnejših umetnikov univerze University of The Arts iz Londona. Kot umetnica sodeluje tudi s studiem SHOW iz Londona.

V iskanju novih materialov je Ana Rajčević v letu 2013 uspešno razvila sodelovanje z največjim softverskim podjetjem Autodesk (ZDA), kjer so prvič uporabili metode 3D tehnologije tiskanja. Projekt je bil nedavno razstavljen v pariškem Louvru v okviru izbora 3D Print Show. Ana načrtuje nadaljevanje sodelovanja in raziskovalnega dela na področju novih tehnologij tudi v letu 2014.

www.anarajcevic.com

Dobrivoje Milijanović

Rodil se je leta 1981 v Beogradu, kjer je tudi odraščal, se izobraževal in igral odbojko. Danes je asistent na Fakulteti za dramsko umetnost v Beogradu, na oddelku za snemanje in oblikovanje zvoka. Dobrivoje Milijanović se ukvarja z odrskim oblikovanjem zvoka, elektronsko glasbo in interaktivnimi zvočnimi skulpturami. Med svoja najuspešnejša dela uvršča oblikovanje zvoka za koncerte Damirja Imamovića in Sevdah Takhta (2011-2013), techno / industrial / noise projekt »raum.null« s Chrisom Bruckmayrjem, zvočno oblikovanje za igro »The workers die singing« (Bitef, 2011), zvočno oblikovanje za umetniško instalacijo / performan »Shadows are (not) different« avtorice Katarine Pejović (Mixer Festival, 2012), interaktivno zvočno skulpturo »Remixers: Social Jam Session« (Mixer festival, 2011) z Mino Piščević, interaktivno zvočno skulpturo »Phonosynthesis - audio bouquet« (Festival of Science, 2010), radijsko oddajo »Station 64« (2010-2011) na Radiu Beograd 202, zvočno opremo za koncerte »Horchestar« (2007-2010). Od novembra 2010 je namestnik vodje laboratorija za zvočne izkušnje »Room 64« (FDU, Beograd).

Monika Pocrnjić

Monika Pocrnjić (1987) je absolventka likovne pedagogike na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Vrsto let že sodeluje z Ptujskim Sončkom ter se redno udeležuje rehabilitacijskih kolonij kot organizatorica likovnih dejavnosti, kjer raziskuje področje specialne pedagogike in likovne terapije. Občasno deluje kot kolaboratorica z multimedijским centrom Kibla v Mariboru, ekipo Biomodda, društvom SGMK (Schweizerische Gesellschaft Fur Mechatronische Kunst) v Švici ter Zavod K4/6, Ljudmilo and Biotehno. Ukvarja se z

aktivističnimi projekti vezanimi na nove tehnologije, predvsem biologijo, in umetnost, ki jih obogati s svojimi pedagoškimi znanji.

Pri projektih raziskuje in razvija transdisciplinarne pristope in jih uvaja v sodobne umetniške prakse. Kot umetnica občasno ustvarja »scenarije« znotraj dejavne družbene sfere. Pri svojem delu se ukvarja z sestavo začasnega laboratorija, platformo, ki združuje umetnost, tehnologijo in družbo. Trenutno razvija laboratorij PostArtLab znotraj prostorov GT22, kjer poskuša aktivno raziskovati vrednosti estetske dimenzije, ki opredeljuje umetnost kot komunikacijsko izkušnjo.

Delavnica za otroke: »Moji prvi DiskoKosmačBot«, Monika Pocrnjić

Prihodnost je zdaj in roboti so naši pomočniki. Ampak, ali lahko postanejo tudi naši prijatelji in spremljevalci? Kako bi potem izgledali? Na delavnici bomo izdelovali preprosta robotska bitja iz različnih materialov. Udeleženci bodo dobili priložnost, da ustvarijo lastno igračo ali ali modni dodatek na svoj način. Osnovna ideja je zgraditi preprosto bionično igračo z malo materiala in veliko veselja. Delavnica je namenjena otrokom, modnim navdušencem in drugim ljubiteljem mehanskih kreatur.

Nataša Teofilović

Nataša Teofilović je vizualno-medijska umetnica. Svoj umetniški pristop je razvijala iz neokonceptualne umetnosti v zgodnjih 90-ih ter digitalne umetnosti novega tisočletja, ki združuje umetnost, znanost in tehnologijo. V tehničnem smislu deluje v različnih medijih, kot so eksperimentalni video, 3D animirani performansi in digitalna okolja. Konceptualno se njena dela navezujejo na tematiko identitete v praznini virtualnega prostora, zaznavo virtualnih likov in meje med virtualnimi in realnimi prostori.

Digitalna dela Nataše Teofilović uvrščamo v kategorijo interdisciplinarne, hibridne in intra-aktivne umetnosti.

Je prejemnica častne nagrade mednarodnega natečaja digitalne umetnosti Evropske organizacije za jedrske raziskave CERN (Ženeva) in festivala Ars Electronica (prvi Prix Ars Electronica Collide@CERN), njeno delo pa se je uvrstilo tudi v nagradni izbor žirije na 15. Media Arts Festivalu v Tokiu na Japonskem leta 2011. Razstavljalna je v zbirki digitalnega muzeja Ars Electronica v Linzu (2007-2008), na festivalu Incheon International Digital Art Festival (2009, Koreja), Shanghai eArts Festival (2007, Kitajska), DAT (2007, Singapore Science Centre), HTMIles 8 Festival, (2007, Montreal, Kanada), »Out of Chaos - Media, Food, Industrial Products« (1996, Muzej sodobne umetnosti, Dunaj, Avstria).

Delavnica »The Spirits«, Nataša Teofilović:

Gre za predstavitev predloga za delavnico »Spirits«, izdelanega za znanstvenike iz organizacije CERN. Delo »Spirits« temelji na interakciji s CERN-ovimi znanstveniki. Je odprto umetniško delo, zasnovano na procesih produkcije sekvenčnih digitalnih podob, ki smo ga izvedli v obliki delavnice na CERN-u. Predlagano delo je rezultat mojega prvega obiska organizacije za jedrske raziskave, navdihnil pa ga je pogovor z Gavinom Salemom. V najinem pogovoru sta se izluščili dve temi: uporaba analogije RGB barv za opisovanje lastnosti delcev ter uporaba programske opreme za naključni izbor »Pythia«. V delavnici produkcija slik sledi strogim pravilom. Kljub temu pa je proces odvisen tudi od človeškega faktorja, naključnosti in sreče. Če začnemo z enakimi originalnimi slikami v drugem okolju, bo rezultat drugačen. Delo tako poudarja človeški faktor in osebno izbiro pri delu ter razkriva kako nezavedno proizvajamo asociativne podobe, s katerimi opisujemo neznano.

Zakaj me analogija z (RGB) barvami tako zanima?

RGB so primarne barve za digitalni slikovni prikaz na računalniškem zaslonu. RGB barve so »osnovna abeceda« vizualne digitalne umetnosti. Barve, tako kot besede ali glasba, izražajo in vplivajo na človekove čute in čustva. Barve (kot besede ali glasba) prenašajo energijo in čustva. Ne glede na to, kako abstraktne so, lahko nezavedno razberemo njihov pomen. Umetnikom služijo kot orodje za raziskovanje in izražanje

vprašanja kako je biti človek v tem svetu (podobno kot skuša doseči znanstveni aparat, vendar brez čustev). Predlagani projekt je zasnovan na mojem preteklem delu – simulaciji »znanstvenega eksperimenta«, izvedenega v Photoshopu (ali Gimpu) s pomočjo privzetih načinov spajanja plasti. Po tem pravilu ena slika spremeni drugo samo s svojimi barvami, pri tem pa proizvaja nove barve in oblike. Rezultati so nepredvidljivi in zato vznemirljivi. Če nekdo drug začne s popolnoma enakimi točkami kot v izvirniku, bo dosegel čisto drugačen izid – povsem drugačne slike, barve in oblike.

Kišobran Soft Control - a/v instalacija »Footswitch«

Kišobran (srb. dežnik) je organizacija iz Beograda, ki se ukvarja s promocijo neodvisne kulture in umetnosti. Ekipa Kišobran VJ Team je v zadnjih treh letih postala nepogrešljiv del organizacije Kišobran. Hitro so pridobili na prepoznavnosti in tako danes vplivajo na uveljavljene vizualne dogodke v Beogradu. Razen pogostih klubskih nastopov so v zadnjih treh letih nastopili kot gostje glavnega odra festivala Exit. Lokalni organizatorji jih pogosto najemajo za velike dogodke, kot so konferenca Share, Warriors Dance Festival, Mikser festival ter za nastope velikih Djjev tipa Sven Vath, Dave Clark, Steve Bug itd. Kišobran VJ Team so vedno stremeli k najsodobnejšim tehnologijam, novim postavitvam in tehnikam. Vsak njihov nastop je edinstven, še posebej zaradi njihovega poudarka na žive nastope in sposobnost takojšnjega odziva na okolje. Takšen pristop, skupaj z njihovim eksperimentalnim značajem, jih je povsem naravno vodil do preskoka v interaktivne a/v instalacije.

Na predstavitvi v okviru Soft Control projekta bodo prikazali instalacijo »Footswitch«, ki s pomočjo računalniškega vida ustvarja avdio-video kompozicije. Udeleženci bodo lahko dodajali ali odstranjevali posamezne komponente z neposredno interakcijo v realnem času.

Dejan Pestotnik Association for Culture and Education KIBLA

Trenutno deluje kot podpredsednik KID KIBLA in multimedijski producent na področju umetnosti, IT in izobraževanja. Intenzivno sodeluje s številnimi evropskimi projekti (IST - FP7, EU Kultura, EU Strukturni fond, EU Mladi v akciji...) ter deluje kot vodja promocije sodobno-umetniške produkcije v Kibli, z žariščem v multimedijski in intermedijski umetnosti na mednarodni ravni (razstave sodobne umetnosti, predstavitve, strateško komuniciranje, zbiranje finančnih sredstev, sponzorstva) in povezovanju kulture s poslovnim sektorjem. Je soavtor koncepta za kandidaturo Maribora in vzhodnoslovenske regije za naziv Evropska prestolnica kulture 2012. Je tudi avtor več člankov na temo kulturnega menedžmenta ter novomedijske produkcije v nacionalnih in mednarodnih medijih.

Chris Bruckmayr, Ars Electronica, Future Lab

Magister filozofije, ki je študiral komunikologijo in politologijo na Univerzi na Dunaju (rojen leta 1967). Trenutno deluje kot svobodni razvijalec konceptov in je od leta 2010 del ekipe Ars Electronica, kjer dela kot projektni vodja in razvija medijske instalacije ter inovativne komercialne javne intervencije (Spaxels). Je tudi poslovni vodja in član letalske ekipe Spaxels (neodvisni roj kvadrokopterjev Ars Electronica Quadcopter). Soustanovitelj radikalne performans skupine »Fuck Head« (slavna v Avstriji). Trenutni glasbeni projekt: »raum.null« (eksperimentalni industrial tehno). Akustični fokus: noise.

Ars Electronica Futurelab:

Ekipa približno 25 članov iz različnih disciplin - arhitekture, biologije, kemije, grafike, informatike, umetnosti, medijskega oblikovanja in medijskih tehnologij, glasbe, fizike, sociologije, telematike itd. Žarišče dela: prihodnost v središču zanimanja umetnosti, tehnologije in družbe; orisi vseh možnih scenarijev prihodnosti v umetniško zasnovanih, eksperimentalnih oblikah, in transdisciplinarnem raziskovalnem delu. Umetniki in raziskovalci z vsega sveta sodelujejo in se udeležujejo v rezidenčnih programih Ars Electronica Futurelab.

Ars Electronica Futurelab = Atelier/Laboratory.

<http://www.aec.at/futurelab/en/>

Spaxels – Space Pixels (Prostorski piksli)

Prostorski piksli so umetniški pripomoček za začasno okupiranje urbanega zračnega prostora. Ars Electronica Futurelab je razvil lastno tehnologijo za upravljanje z rojem kvadrokopterjev preko osrednje letalske nadzorne enote. Danes je sistem opremljen z Led sistemom na krovu, ki ga poznamo pod imenom »Spaxels«, v prihodnosti pa želijo ustvarjalci zgraditi začasni dinamični prostorski prikazovalnik na nočnem nebu nad mednarodnimi mesti.

<http://www.flickr.com/photos/arselectronica/sets/72157633333343247/>

raum.null

Avstrijsko-srbska naveza med Dobrivojem Milijanovićem (Srbija) in Chrisom Bruckmayrjem (Avstrija). Ustanovljena v času festivala Resonate 2012 v Beogradu. V letošnjem letu nastope beležita v Linzu in na Dunaju (Avstrija), v Beogradu (Srbija). Eksperimentalna industrial techno in zvočna umetnost.

Stevan Kojić

Steven Kojić se je rodil leta 1973 v Kikindi. Leta 1997 je diplomiral iz kiparstva na Fakulteti za likovno umetnost ter leta 1999 tam zaključil še magisterij. Od leta 2004 dela kot asistent in od leta 2008 kot asistent profesorja novih medijev na Akademiji za likovno umetnost v Novem Sadu.

Projekt **The Lost Treasure** je zasnovan na pričetkih organizacije organsko/težno- muzeološke zbirke, ki jo sestavljajo fiktivni elektronski odpadki (tehnološki objekti) in živi organizmi (bio-objekti), ki naj bi izvirali iz okoliških področij. Ob upoštevanju samokritične relacije do lokacijsko specifičnih, in situ in eko-umetniških praks, samoironičnega pristopa ter posluževanja z običajnimi »raziskovalnimi metodami«, se dani prostor ter zgodovinski, družbeni, geopolitični in tehn-organski deli informacij pretvorijo v sintetične oblike. Preko subjektivnega razumevanja okolja dobimo hipotetičen namig o mogočem ali nemogočem stanju v vzporedni sedanjosti ali prihodnosti.

V namišljeni post-apokaliptični dobi postanejo zavrženi objekti aktivni subjekti tehn- organskih struktur znotraj novih virtualnih svetov, kot potencialni mikro-modeli futurističnih megalopolisov.

www.stevankojic.com

O projektu SOFT CONTROL (www.softcontrol.info)

Beograjski Dom omladine (Dom mladih) je del večjega evropskega projekta »Soft Control: Umetnost, znanost in tehnološko nezavedno«, ki bo realiziran v obdobju 2012–2015 kot sodelovalni projekt 9 partnerjev iz 7 držav. V tem času se bo odvijalo 8 simpozijev, 16 samostojnih umetniških razstav/instalacij, preko 40 pogovorov z umetniki, 7 večjih rezidenčnih programov za umetnike in znanstvenike, 12 skupinskih razstav, 8 delavnic, preko 30 predavanj, 7 performansov in številne umetniške in projektne izmenjave, ki bodo plod osnovnih aktivnosti projekta. SOFT CONTROL je večletni kulturni projekt z misijo predstaviti znanstvene laboratorije širšemu občinstvu, začeni z umetniki in strokovnjaki, pa vse do raznih izobraževalnih ustanov ter najširše javnosti. Preko omenjenega projekta ter v sodelovanju z evropskimi partnerji bo Dom omladine iz Beograda srbski javnosti predstavil najpomembnejše beograjske umetnike s tega področja.

Partnerji in soorganizatorji projekta SOFT CONTROL

MMC KIBLA, Maribor, Slovenija; Hangar (Fundació Privada Associació d' Artistes Visuals de Catalunya), Barcelona, Španija; Muzej suvremene i moderne umjetnosti, Rijeka, Hrvaška; Galerija O3ONE, Beograd, Srbija, Media Space RIXC, Riga, Latvija; CIANT, International Centre for Art and Technology, Praga, Češka, FBAUP - Faculdade de Belas Artes da Universidade do Porto, Porto, Portugalska; KGLU, Slovenj Gradec, Slovenija in DOM OMLADINE BEOGRADA, Beograd, Srbija.

Projektna ekipa SUTRA / TOMORROW

Dušan Nikolić Radosević, umetniški vodja projekta
Ivan Stanić, kurator projekta in umetnostni zgodovinar
Milica Ševarlić, PR
Dizajn: Jakob Ponjavić
Izvršna producenta: Ana Kotevski in Marko Radojković

Simpozij umetnikov je del projekta Soft Control. Projekt je realiziran s podporo Evropske komisije. Pokrovitelji: Ministrstvo za kulturo in informatiko Republike Srbije, Mestni svet mesta Beograd. Pridruženi partner na področju tehnologije: RCUB – Računalniški center Univerze v Beogradu. Posebna zahvala: Višja šola za elektroinženiring in uporabno računalništvo, Beograd.